

Mitt i trafiken. Heliga Trefaldighets kyrka ligger inklämd mellan Järfällavägen och järnvägen där Trafikverket bygger ut Mälärbanan med ytterligare två spår som förläggs alldeles intill kyrkan. Kyrkobyggnaden har tilläggsisolerats mot ökat buller, men i församlingen finns en oro för vad vibrationerna från banan skall utsätta kyrkan för.

Heliga Trefaldighets församling i Järfälla Medlemsökning spränger kyrkväggarna

Tolvåriga Heliga Trefaldighets församling i Järfälla växer med uppåt 100 personer om året och de registrerade medlemmarna är nu cirka 2 100.

Bland de aktiva är atmosfären familjär och personlig. Så var intrycket vid ett besök på Kyndelsmässodagen.

Järfällatrakten kristnades redan på 1100-talet. Det berättar Per Wallin som länge har varit aktiv lekman i både stiftet och församlingen och som har forskat i bygdens kristna historia.

Dagens katolska liv kom igång i liten skala efter andra världskriget, bland sudettyskar som hade bosatt sig i Kallhäll, berättar han vidare.

– En mer öppen katolsk verksamhet med barn-, ungdoms- och studiearbete inleddes i början av 1970-talet. Själavården sköttes av präster från S:ta Eugenia församling.

1987 började regelbundna mässor firas i Järfälla, i lokaler lånade av Svenska kyrkan. Den förste distriktsprästen var pater Peter Fresman S.J.

Pyssel. Förskolebarnen har en egen samling där det än så länge är mest pyssel med Sara Zielinska som ledare. Här tillverkas S:t Valentinkort. Från vänster ser vi Vivianne Zielinska, Enya Manuba Nilsson och Samson Ejike.

– Vi var kapellförsamling till S:ta Eugenia fram till 2003 då vi blev en egen församling. Men projektering för en egen kyrkobyggnad hade funnits långt tidigare så den kunde invigas 1999, den andra oktober. Det blev den nye biskopen Anders Arborelius första kyrka att inviga!

Kyrkan ligger på Järfällavägen 150, i en miljö där infrastrukturen inpå knutarna tydligt illustrerar storstadsexploateringen. Vägen är livligt trafikerad och järnvägsspåren tränger allt närmare kyrkväggarna. Men innanför dessa hör vi bara behagliga ljud, sådana som uppstår när människor samlas till aktiviteter.

I nedervåningen pågår undervisning i varje tänkbart rum.

– Vi har byggt en för liten kyrka! Vi spränger väggarna! Kommentaren kommer från en av de tio kateketerna, Ewa Hillerström.

I det största rummet har S:ta Elisabethsystemen Justyna undervisning för en dubbelgrupp inför första kommunionen

tillsammans med Fiorella Bastidas. De talar med barnen om fastan och om givmildheten som ska visas mot dem som är fattiga.

På övervåningen, i församlingssalen, leder ständige diakonen Pancho Chin A Loi ett samtal med de vuxna medan deras barn har undervisning. Just nu handlar det om bönen, hur man ska få den angelägen hemma.

I Järfälla får Pancho leva ut sin diakonkallelse, säger han.

– Det är en stor glädje att få samarbeta med vår kyrkoherde fader Benoy.

Pancho är aktiv medlem i gruppen Karismatisk förnyelse som samlar många, även utanför församlingen, till mässa, bön och lovsång varje vecka.

Nu är det Kyndelmässodagen och mässan blir högtidlig med ljusprocession och sång av barnkören. Fader Benoy håller en trivsamt dialogpredikan med barnen, dock med några skarpa ord till dem som pillar mera på sina ljus än lyssnar till honom.

Lektion. Varannan söndag är det undervisning för omkring 60 barn och ungdomar barn från fyra år till konfirmationsåldern. Kateketerna använder KPN:s undervisningsmaterial.

Energigivande fruktpaus. Stella Stolinski kände inget av barnen i undervisningsgruppen när hon började där. Men nu har de lärt känna varandra och hon har jättekul, försäkras hon.

Samtalsledare. Medan barnen undervisas samlas föräldrarna med ständige diakonen Pancho Chin A Loi för samtal om frågor som kan var angelägna för barnfamiljer.

Utanför systrarnas kapell. I Järfälla har en katolsk närvaro efter reformationen funnits sedan 1944 då S:ta Elisabetsystrarna fick ett sommarhus i Stäket. 1950 köptes ett hus för bostäder åt dem och rum för reträttverksamhet. 2001–2008 låg stiftets prästseminarium här. Då bodde systrarna på Brahegatan i Stockholm. Nu har de flyttat tillbaka och fader Benoy firar mässa i deras kapell varje vardag. Av komunitetens åtta systrar är två aktiva i församlingen. Sr Stella, som är sakristan, var på semester när bilden togs. Sr Justyna, längst till vänster, är kateket. De övriga på bilden är sr Miriam, sr Danuta (regionalföreståndarinna), sr Salomea och sr Fabiola.

Glada lekmän. På kyrkorget träffas Benedikt Kronenberg, Maureen Dap, Rodolfo Farias och Anna Ngugi Öqist. De är alla aktiva i den årliga basaren. Från den går en del av behållningen till en skola i Tanzania, som är det största projektet för Caritasgruppen där Maureen och Anna är aktiva. Gruppen hjälper också församlingens gamla och sjuka. Benedikt och Rodolfo sitter i pastoralkrådet. Rodolfo ansvarar för grupperna som ordnar kyrkkaffe efter högmässan. De som regelbundet ställer upp är polska och chilenska gruppen, S:ta Elisabetsystrarna och Caritasgruppen.

Missionärspräst. Fader Benoy Jose tillhör det indiska Missionary Society of S:t Thomas the Apostle, MST, och kom till Järfälla 2010. Han gläder sig åt att församlingen växer och att ett 60-tal barn och ungdomar går i undervisning. Efter konfirmationen söker sig många till S:ta Eugénias verksamheter. En ungdomsgrupp för ministranter finns dock i Heliga Trefaldighet.

Heliga Trefaldighets församling

Omfattning: tre kommuner – Järfälla, Upplands Bro och Håbo

Antal medlemmar: cirka 2 100
60–70 nationer representerade

Kyrkan invigd 1999. Självständig församling 2003. Tillhörde tidigare S:ta Eugénias församling.

Mässa:

På svenska varje lördag och söndag.
På polska och indiska en gång i månaden och ibland mässa på spanska.
Veckomässa varje onsdag med karismatisk bön och lovsång efteråt.
Mässa första fredagen i månaden med sakramental adoration.
Korsvägsandakt varje fredag under fastan.

Övriga aktiviteter:

Trosundervisning varannan söndag, barnkör, två scoutgrupper för pojkar, ministrantgrupp, studiecirkel, seniorgrupp, samtalsgrupp för kvinnor.

Kyrkoherdar:

P Klaus Dietz S.J. 2003–2005
F Simon-Petrus Seeman 2005–2007
P Fredrik Emanuelson OMI 2007–2009
F Benoy Jose MST 2010–

Vid orgeln. Cecilia Venker Tang är deltidсанställd som organist och körledare. Hon samarbetar med Anna-Katarina Schatzl som hjälper till med barnkören och även sjunger solo vid vissa tillfällen. Båda har också ansvar för församlingens expedition och bokföring.

Tre av tio. Maria Millan, Ewa Hillerström och Julita Sigurdsson undervisar i olika grupper. Om man räknar in diakon Pancho har församlingen tio kateketer.

Nyast i församlingen. Det har gått nästan ett år sedan Helen Dahlqvist upptogs i Kyrkan och blev medlem i Heliga Trefaldighets församling. Här fick hon ett varmt mottagande och kände sig hemma genast, berättar hon. I och med konversionen har hon bytt spår i livet: Efter många år i skolans tjänst sade hon upp sig och började plugga teologi på Newmaninstitutet.

Vid kyrkkaffet efteråt säger han att han vet att han har föräldrarnas förtroende att tillrättavisa barnen.

– Vi respekterar varandra. De vet att jag vill dem väl och alltid är beredd att hjälpa dem, med barnen och med deras personliga problem. Trots att det här har blivit en stor församling är den som en familj.

I det stora vimlet kan man ana att uppåt 70 nationer är representerade i Heliga Trefaldighet.

– Församlingen är ett jättelikt integrationsprojekt, säger Ann-Marie Cervin, en äldre kvinna som nyligen har flyttat hit och redan stortrivs, särskilt bland alla barnen.

Men hur blir det när församlingen blir så stor att den, som kateketen Ewa sa, spränger kyrkans väggar? Det går ju inte att bygga ut, vare sig mot vägen eller järnvägen.

Fader Benoy, som hellre ser möjligheter än bekymmer, säger:

– Jag har planer på att dubblera söndagsmässorna. Och jag ska börja med mässor i Bålsta, i alla fall på försök.

Stort ögonblick. Barnen är delaktiga i mässan. Några medverkar med sång, andra bär fram offergåvorna inför kommunionen. Här ser vi Zuzanna Sosnowska längst fram. Efter henne väntar Ida Silversjö och Julia Wekwert. Bakom fader Benoy står diakonen Pancho Chin A Loi och ministranten Peter Okpalaojiego.

Text och foto: Birgit Ahlberg-Hyse

Heliga Trefaldighets kyrka i Järfälla

Kyrkorum där ljuset spelar huvudroll

Den är inte särskilt stor, Heliga trefaldighets kyrka i Järfälla, men arkitekten Istvan Illes tycks ha utnyttjat ytan maximalt. Och han har ritat ett kyrkorum med geniala ljusinsläpp.

Istvan Illes kom till Sverige från Ungern 1956 och fullföljde sin arkitektutbildning här. Större delen av sitt yrkesverkssamma liv tillbringade han i Uppsala där han hade ett eget arkitektkontor. Han dog 2011.

Av många kyrkor som han har ritat är tre katolska, i Västerås, Uppsala och Järfälla. Trots olikheter har de mycket gemensamt: funktionella såväl som eleganta planläggningar och fyndiga lösningar för att släppa in dagsljuset.

I Heliga Trefaldighets kyrka flödar ljuset genom ett fönster ovanför absiden och genom smala glasnischer på båda sidorna om en bågad innervägg. Därmed, och utan att blända, fyller ljuset hela kyrkan. Långväggarna saknar fönster men indirekt ljus kommer från kyrktorget och från församlingssalen som ligger i förlängning av kyrkorummet.

Och när vi står i skarven mellan kyrkorum, kyrktorg och församlingssal upptäcker vi Illes tanke att binda ihop alla lokaler genom en vinklad korridor. Även där får dagsljuset spela en roll: I kvadraten som uppstår mellan lokalerna ligger en liten innergård som släpper in ljus genom glasade väggar.

Vi ser oss om i kyrkan med Anna-Katarina Schatzl som är aktiv i församlingen sedan länge. Hon har varit kateket och är nu kanslist och musiker. För att guida oss har hon samlat fakta om kyrkans föremål från dem som en gång bidrog till inredningen.

Betydelsefullt ljus. De höga trävalven leder in mot koret som får ljus både uppifrån och från sidorna. Dopfunten är ritad av kyrkans arkitekt Istvan Illes och utförd i sten från Gotland.

Text och foto: Birgit Ahlberg-Hyse

Koret i närbild. Det runda marmorgolvet möter den inre korväggen halvcirkel. Formen återkommer i fundamenten till altaret, ambon och tabernaklet, allt ritat av Istvan Illes. Korset kommer från den kyrkolokal som S:ta Eugenia församling hade medan den nya kyrkan byggdes vid Kungsträdgården. Det är ritat av Eugeniakyrkans arkitekt Jörgen Kjaergård. Corpus är en schablonskulptur.

Hemma i kyrkan. Anna-Katarina Schatzl, här med sin make Håkan Simonsson, är vår guide i kyrkorummet. Hon berättar bland annat att Mariastatyn kommer från S:ta Eugenia kyrka, placerad här av Järfällaförsamlingens förste kyrkoherde pater Klaus Dietz S.J. Formen på ljusbäraren togs fram av en ingenjör från Eddings smide i Järfälla i samarbete med medlemmar i församlingen och pater Fresman.

Kommunal anknytning. Bilden av lammet och korset på tabernaklet har en lokal förlaga, Järfälla kommuns vapen. Den bearbetades av en grupp i kyrkorådet och utfördes därefter i förgylld brons i Krakow i Polen. Därifrån kommer även evighetsljuset.

Fin planlösning. När viddörrarna mellan kyrkorummet och församlingssalen öppnas får många plats. Kyrkatorget utanför entrén är förbundet med församlingssalen genom en vinklad korridor som erbjuder processioner inomhus. Bilden är från Kyndelsmässodagen, då processionskorset kom in i kyrkan samtidigt som de sista mässdeltagarna väntade på att börja vandra.